

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA NOWY TARG
z dnia roku

w sprawie: wprowadzenia Harmonogramu działań w zakresie walki ze smogiem w Nowym Targu na lata 2021-2030.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.),

Rada Miasta Nowy Targ uchwala, co następuje:

§1

Przyjmuje się i wdraża do realizacji „*Harmonogram działań w zakresie walki ze smogiem w Nowym Targu na lata 2021-2030*”, który stanowi Załącznik do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Nowy Targ.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Projekt sporządził:

OBOWIĄZKOWY SPECJALISTA
mgr inż. Mateusz Skupień

.....
Akceptował:

ADWOKAT
Artur Kusztóba

.....
Pod względem prawnym akceptował:

.....
Pod względem finansowym akceptował:

SKARBNIK MIASTA

mgr Łukasz Dłubacz

.....
Zatwierdził:

BURMISTRZ
mgr Grzegorz Wajecha

Załącznik do Uchwały Rady Miasta Nowy Targ Nr z dniar. w sprawie wprowadzenia: Harmonogramu działań w zakresie walki ze smogiem w Nowym Targu na lata 2021-2030

Harmonogram działań w zakresie walki ze smogiem* w Nowym Targu na lata 2021-2030													
Rok	Inwestycyjne		Edukacyjne				Administracyjne						
	Wymiana starych kotłów, piecy, kominków **	Zapewnienie środków na zadania ochrony powietrza z Budżetu Miasta w zł, w tym dotacje dla mieszkańców	Akcje terenowe realizowane poprzez:	Akcje informacyjne realizowane poprzez:	Monitoring środowiska realizowany poprzez:		Pomoc dla mieszkańców w ramach Rządowego Programu "Czyste Powietrze" ***	Kontrole w terenie ***	Ilość kontroli w szt. ***	Pobór próbek paleniskowych w roku w szt. (10% w stosunku do ilości kontroli) ***	Inwentaryzacja źródeł grzewczych na terenie gminy ***	Zobowiązania administracyjne	
2021	Pozaklasowych, rzemieślniczych, I i II klasy sprawności - wymiany zgodnie z założeniami uchwały anty-smogowej ****	Okolo 1% dochodów (średnio ok. 1 mln zł na rok) - działanie ciągłe przede wszystkim związane z udzielanym dofinansowaniem dla mieszkańców***	Happeningi, spotkania, szkolenia, konkursy, wystawy, wizyty na nieruchomościach - działania ciągłe	Telebimy, bilbordy, tablice ogłoszeń, strony internetowe, e-maile, listy i pisma, apele, ulotki, media lokalne i ogólnopolskie, wizyty na nieruchomościach, ogłoszenia parafialne, media społecznościowe, udział w konferencjach, szkoleniach, wykładach itp., bezpośrednio w Urzędzie Miasta podczas wizyt zainteresowanych - działania ciągłe	Badanie jakości powietrza metodami referencyjnymi za pośrednictwem stacji GIOŚ (Plac Słowackiego) - działania ciągłe	Wykorzystanie dronów badających jakość powietrza do tworzenia punktowej mapy zanieczyszczeń powietrza - działanie na podstawie zewnętrznych zleceń	Instalacja pyłomierny niereferencyjnych na terenie miasta Nowy Targ w celach ogólnego rozeznania o stanie powietrza wsparcia głównego jednopunktowego monitoringu referencyjnego (GIOŚ) oraz korzystanie przez pracowników Wydziału GIOŚ z osobistego pyłomiernika DustAir podczas działań terenowych na cele wewnętrzne w zakresie rozeznania punktowych zanieczyszczeń powietrza	Bezpośrednio w Urzędzie Miasta (pokój 210) podczas wizyt zainteresowanych, e-mailowo, telefonicznie	Interwencyjne (tj. na zgłoszenie telefoniczne, osobiste mailowe oraz przez platformę "EkoIntencja"), prewencyjne i weryfikacyjne (w zakresie podtrzymania efektu ekologicznego tam gdzie wymiana kotła już nastąpiła)	200	20	Zlecono firmie zewnętrznej wykonanie inwentaryzacji źródeł ogrzewania - prace są na etapie korekty. Po jej wykonaniu będzie należało mieć na uwadze każdorazową jej aktualizację (np. po wymianie starego kotła, po odbiorze nowego budynku, itp.)	Naklejanie podczas kontroli na nieekologicznych kotłach / piecach informacji, że "to urządzenie należy wymienić do końca 2022 roku" bądź do "2026 roku" ****
2022										200	20		
2023	III i IV klasy sprawności - wymiany zgodnie z założeniami uchwały anty-smogowej (w tym pierwsze zobowiązania decyzyjne) ****	Brak możliwości finansowania kotłów węglowych ***							400	40			
2024									400	40			
2025	400	40											
2026	400	40											
2027	400	40											
2028	400	40											
2029	400	40											
2030	400	40											

* - w odniesieniu do głównego czynnika zanieczyszczeń powietrza w mieście Nowy Targ jakim są przestarzałe źródła grzewcze tzw. "kopciuchy",

** - w zależności od dostępnych środków (z Budżetu Miasta, WFOŚiGW, NFOŚiGW, RPOWM, POIiŚ i innych) oraz wymiany indywidualne poza dofinansowaniem,

*** - wynikające z uchwały Nr XXV/373/20 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego (Dz. Urz. Woj. Małop. Z 2020 r. poz. 6337)

**** - wynikające z "uchwały anty-smogowej" Nr XXXII/452/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 23 stycznia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa małopolskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2017 r. poz. 787)

Uzasadnienie

Głównym czynnikiem zanieczyszczającym powietrze na terenie miasta Nowy Targ są starej generacji nieekologiczne źródła grzewcze na paliwa stałe do c.o. i c.w.u., stosowane w budynkach mieszkalnych (tzw. niska emisja z domowych palenisk). Jest to potwierdzone badaniami jakości powietrza prowadzonymi przez referencyjną stację monitoringową GIOŚ zlokalizowaną na terenie Szkoły Podstawowej Nr 1 przy Placu Słowackiego 14 w Nowym Targu. Dlatego też Gmina w trosce o dobro mieszkańców za cel przyjęła sobie wyeliminowanie wszystkich niskosprawnych kopciuchów na terenie miasta, odpowiedzialnych za ten stan. Pozwoli to na poprawę jakości powietrza a zarazem zdrowia i komfortu życia w mieście. Przekroczenia notowane na ww. stacji w zakresie dopuszczalnych wartości pyłów zawieszonych w powietrzu występują jedynie w sezonie grzewczym, tj. od października do kwietnia, czasem zahaczając o miesiąc wrzesień i miesiąc maj.

Aby było to możliwe należało skupić się na określeniu skali zjawiska tj. ilości starych piecy, kotłów i kominków do likwidacji na terenie miasta. W tym celu gmina już w bieżącym roku zleciła firmie zewnętrznej wykonanie pełnej inwentaryzacji źródeł grzewczych znajdujących się na terenie miasta Nowy Targ. Inwentaryzacja jest w korekcie, ale już teraz można jasno stwierdzić, że należało będzie zmodernizować jeszcze około 2 000 sztuk nieekologicznych źródeł grzewczych (pozaklasowych: zgodnie z uchwałą antysmogową do końca 2022 roku) i około 500 sztuk (III i IV klasy sprawności: zgodnie z uchwałą antysmogową do końca 2026 roku), aby można było powiedzieć, że zlikwidowano wszystkie stare źródła grzewcze. Zatem potrzebny jest ciągły bodziec i zachęta dla mieszkańców w postaci przede wszystkim programów dotacyjnych.

Zanieczyszczenie powietrza, jakim jest smog, powstaje wskutek przedostawania się do atmosfery szkodliwych związków chemicznych, takich jak tlenki azotu, tlenki siarki, wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA), w tym benzo(a)piren oraz cząstki stałe, głównie pyły PM10. Przekroczenia dopuszczalnych wartości dla pyłów PM 10 na terenie Gminy Miasto Nowy Targ obecnie występują z różnym nasileniem i tak w 2018 roku zanotowano przez 106 dni w roku a w 2019 roku przez 88 dni w roku (badania ze stacji GIOŚ - Plac Słowackiego, Nowy Targ). Stężenia niebezpiecznych substancji w powietrzu na terenie naszej Gminy należą do wysokich, tj. tam gdzie stan powietrza jest mierzony metodami referencyjnymi.

Kolejnym celem w zakresie walki z niską emisją jest dotarcie do jak najszerszego grona mieszkańców z kampanią informacyjną o udzielanym wsparciu finansowym oraz edukacją ekologiczną w zakresie prowadzonych działań dot. ochrony powietrza przez tut. Samorząd. W tym zakresie należy się skupić w dalszym ciągu na kontynuowaniu działań mających na celu wymierną poprawę jakości powietrza na terenie Gminy w perspektywie czasowej najbliższych 10 lat (tj. granicznie do 2030 roku). Cel może zostać osiągnięty poprzez podjęcie przede wszystkim działań inwestycyjnych, na które samorząd i właściciele nieruchomości mają bezpośredni wpływ, czyli związanych z wymianą tzw. „kopciuchów” (tj. kotłów/piecy/kominków) niedostatecznej jakości, używanych do celów c.o. i c.w.u. oraz wspomagających i uświadamiających działań edukacyjno-informacyjno-profilaktycznych w tym kontrolnych. Dość istotne w tym zakresie są również działania związane z montażem instalacji odnawialnych źródeł energii w budynkach jednorodzinnych (układy solarne, panele fotowoltaiczne, pompy ciepła). W tym zakresie w 2021 roku będzie realizowany duży projekt unijny obejmujący montaż ww. odnawialnych źródeł energii na budynkach prywatnych tj. pomp ciepła (60 szt.), kolektorów słonecznych (76 szt.) i paneli fotowoltaicznych (111 szt.) – stan na 23.11.2020 r. Jednocześnie wskazać należy, że układy solarne i fotowoltaiczne nie stanowią kompleksowego rozwiązania ekologicznego ogrzewania budynków, jako że nie są

w stanie zupełnie zastąpić przestarzałego ogrzewania całego budynku, stąd nie stanowią alternatywy przy wymianie pieców tylko są urządzeniami wspomagającymi poprawę jakości powietrza. Dlatego też podstawowym wskaźnikiem będzie osiągnięcie efektu ekologicznego poprzez ilość zlikwidowanych nieekologicznych źródeł ciepła do 2030 roku jako głównych źródeł niskiej emisji oraz porównanie stężeń substancji niebezpiecznych występujących w powietrzu obecnie i w przyszłości (głównie pyłów zawieszonych PM10 oraz benzo(a)pirenów).

Niniejsza uchwała jest zgodna z tzw. priorytetyzacją wymian źródeł ciepła do celów centralnego ogrzewania. W przypadku budynków, w obszarze objętym zdolnością do podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej, właściciele budynków będą zachęceni w dalszym ciągu, do wyboru sieci ciepłowniczej lub (w drugiej kolejności) gazowej poprzez działania informacyjne i promocyjne. Zwraca się uwagę na fakt, iż nawet najnowszej klasy kotły na paliwa stałe, ciągle emitują zanieczyszczenia do powietrza (w szczególności pyły zawieszane) i powinny być stosowane tylko tam, gdzie nie ma możliwości instalacji alternatywnych, bezemisyjnych źródeł ciepła, nie emitujących pyłów zawieszonych. Ponadto podkreśla się, że w przypadku budynków bez termomodernizacji, których właściciele nie stać finansowo na inwestycję obejmującą kompleksową modernizację i wymianę źródła ciepła, dopuszczalnym rozwiązaniem jest montaż kotła na biomasę, który spełnia normy „EkoProjektu”. Zalecanym rozwiązaniem jest natomiast wcześniejsza termomodernizacja budynku, która ze względu na niski status materialny wybranych mieszkańców, bywa nieosiągalna. Dlatego też mieszkaniec miasta może liczyć na kompleksową pomoc w uzyskaniu dotacji z ogólnopolskiego Rządowego Programu „Czyste Powietrze”, ponieważ w naszej gminie istnieje punkt informacyjny dla tego Programu i mieszkańcy mogą nieodpłatnie z niego korzystać. Ważnym i równoległym działaniem jest także udzielanie ciągłego wsparcia dla mieszkańców najuboższych poprzez realizację Programu osłonowego przez OPS Nowy Targ (*Uchwała Nr XXIII/256/2020 Rady Miasta Nowy Targ z dnia 12 października 2020 roku w sprawie: przyjęcia lokalnego programu pomocy społecznej w postaci "Lokalnego Programu Osłonowego dla mieszkańców Miasta Nowy Targ, którzy ponoszą zwiększone koszty grzewcze związane z trwałą zmianą systemu ogrzewania na paliwa stałe i zastąpienie go proekologicznymi systemami grzewczymi"*, http://www.nowytarg.pl/jb_ud.php?zm=2020-256-000-000) oraz większe wsparcie finansowe dla takich osób w Programie Rządowym „Czyste Powietrze”. Równolegle mieszkaniec może starać się o zwolnienie z podatku od nieruchomości gdy we własnym budynku zastosuje jako jedyne źródło grzewcze gaz z sieci lub energię elektryczną (*Uchwała Nr XLI/389/2017 Rady Miasta Nowy Targ z dnia 23 października 2017 r. w sprawie: zmiany uchwały dotyczącej zwolnień w podatku od nieruchomości*, link: https://www.nowytarg.pl/jb_ud.php?zm=2017-389-000-000).

Równolegle do ww. działań realizowane będą kontrole nieruchomości pod kątem spalania odpadów na powierzchni ziemi i w przydomowych paleniskach. Procedura kontroli na terenie miasta Nowy Targ w powyższym zakresie została wprowadzona Zarządzeniem nr 0050.Z.23.2017 z dnia 31 stycznia 2017 r. Burmistrz Miasta Nowy Targ link: http://www.nowytarg.pl/jb_wys_dane.php?zm=6904&zm_art=5. Kontrole budynków/lokali mieszkalnych w zakresie komponentów środowiska w szczególności w zakresie ochrony powietrza dokonywane są przez pracowników Wydziału Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Nowy Targ, upoważnionych przez Burmistrza Miasta Nowy Targ, a stwierdzone nieprawidłowości są rozstrzygane przez Sąd Rejonowy w Nowym Targu, na podstawie kierowanych wniosków o ukaranie. Kara za spalanie odpadów jest poprzedzona poborem próbki popiołu paleniskowego do badań realizowanych przez akredytowane laboratorium, które wydaje ekspertyzę laboratoryjną potwierdzającą (lub nie) spalanie niedozwolonych substancji. Sąd Rejonowy w wyroku ustala czy doszło do wykroczenia czy

też nie. W przypadku wykroczenia nakłada on grzywnę na sprawcę w wysokości od 50 zł do 5 000 zł wraz z pokryciem kosztów sądowych przez sprawcę. W perspektywie wieloletniej niniejszego *Harmonogramu* będzie należało brać pod uwagę rozwój sekcji kontrolnej działającej przy Wydziale Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Nowy Targ poprzez zwiększenie składu kadrowego i utrzymanie sekcji „Ekopatrol” i ciągle doskonalenie jakości prowadzonych kontroli przez profesjonalne doszkalanie upoważnionych funkcjonariuszy publicznych. Gmina również będzie miała obowiązek zatrudnić drugiego „Ekodoradcę” (do września 2021 roku), co wynika bezpośrednio z przyjętego przez Sejmik Województwa Małopolskiego Programu Ochrony Powietrza dla Województwa Małopolskiego. Jednym z jego zadań będzie wspomaganie działań kontrolnych prowadzonych na terenie miasta Nowy Targ oraz udzielanie dotacji w zakresie ochrony powietrza. Kontrole nadal prowadzone będą w trzech przyjętych trybach tj.: interwencyjnym (na zgłoszenie), prewencyjnym (losowo lub podczas gdy pracownicy zauważą sami zanieczyszczenie powietrza), a także weryfikacyjnym (w celu stwierdzenia czy podtrzymany jest efekt ekologiczny, tam gdzie była udzielona dotacja na wymianę kotła na proekologiczny - minimum 5 lat). Zgodnie z przyjętym POPWM w każdym roku kalendarzowym należało będzie przeprowadzać sukcesywnie zwiększającą się ilość bezpośrednich kontroli nieruchomości w zakresie ochrony powietrza. Założenia są również takie aby minimum z 10% kontrolowanych nieruchomości pobrać w danym roku próbki paleniskowe do analizy laboratoryjnej. W 2021 i 2022 roku należało będzie przeprowadzić w każdym roku po 200 szt. kontroli dot. ochrony powietrza, a od 2023 r. włącznie po 400 szt. kontroli w każdym roku.

Zapisy nowego POPWM określają również aby gminy naszego województwa począwszy od 2021 roku przeznaczały co najmniej 1% dochodów własnych na finansowanie realizacji programów dotacyjnych i osłonowych, prowadzenia kontroli, zatrudnienia ekodoradców, realizacji programów rządowych, termomodernizację budynków użyteczności publicznej, inwentaryzację źródeł ogrzewania budynków oraz akcji edukacyjnych w zakresie ochrony powietrza.

Ponadto od 1 stycznia 2023 roku z ramienia Burmistrza Miasta Nowy Targ Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska uruchomi procedurę administracyjną w ramach której będzie prowadził czynności prawne prowadzące do zobowiązań decyzyjnych dla użytkowników/właścicieli korzystających z instalacji niespełniających norm emisyjnych w celu ich eliminacji i zastąpienia urządzeniem grzewczym proekologicznym.

Działania w zakresie walki ze smogiem wynikają z następujących dokumentów:

- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miasto Nowy Targ przyjęty uchwałą Nr XXXVI/328/2017 Rady Miasta Nowy Targ z dnia 28 kwietnia 2017 roku w sprawie: zmiany uchwały nr XX/181/2016 Rady Miasta Nowy Targ z dnia 21 marca 2016 zmieniającej uchwałę nr VIII/59/2015 Rady Miasta Nowy Targ z dnia 20 kwietnia 2015 roku w sprawie przyjęcia „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miasto Nowy Targ”, link do dokumentu: http://www.nowytarg.pl/jb_ud.php?zm=2017-328-000-000,
- Uchwała Nr XXV/373/20 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2020 r. poz. 6337), link do dokumentu: <http://edziennik.malopolska.uw.gov.pl/legalact/2020/6337/>,
- Uchwała Nr XXXII/452/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 23 stycznia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa małopolskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw tzw.

- „Uchwała Antysmogowa dla województwa małopolskiego” (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2017 r. poz. 787) link do dokumentu: <http://edziennik.malopolska.uw.gov.pl/legalact/2017/787/>,
- Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Nowy Targ, przyjęty uchwałą Nr XLII/399/2017 Rady Miasta Nowy Targ z dnia 20 listopada 2017 r. w sprawie: uchwalenia Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Nowy Targ na lata 2017-2020, link do dokumentu: http://www.nowytarg.pl/jb_ud.php?zm=2017-399-000-000,
 - Program Ograniczania Niskiej Emisji dla Gminy Miasto Nowy Targ, przyjęty uchwałą Nr VIII/58/2015 Rady Miasta Nowy Targ z dnia 20 kwietnia 2015 roku w sprawie: przyjęcia „Programu Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Miasto Nowy Targ na lata 2014-2023”, link do dokumentu: http://www.nowytarg.pl/jb_ud.php?zm=2015-058-000-000,
 - Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Miasto Nowy Targ przyjęta uchwałą Rady Miasta Nowy Targ Nr XIV/148/2019 z dnia 18 listopada 2019 roku w sprawie: przyjęcia "Aktualizacji założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Miasto Nowy Targ", link do dokumentu: http://www.nowytarg.pl/jb_ud.php?zm=2019-148-000-000,
 - Program Osłonowy przyjęty uchwałą Nr XXIII/256/2020 Rady Miasta Nowy Targ z dnia 12 października 2020 roku w sprawie: przyjęcia lokalnego programu pomocy społecznej w postaci "Lokalnego Programu Osłonowego dla mieszkańców Miasta Nowy Targ, którzy ponoszą zwiększone koszty grzewcze związane z trwałą zmianą systemu ogrzewania na paliwa stałe i zastąpienie go proekologicznymi systemami grzewczymi", link do dokumentu: http://www.nowytarg.pl/jb_ud.php?zm=2020-256-000-000.

Wszystkie działania w zakresie poprawy jakości powietrza realizowane przez Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Nowy Targ będą spójne i ściśle powiązane z rozwojem sieci ciepłowniczej MPEC Nowy Targ Sp. z o.o. oraz sieci gazowej PSG Sp. z o.o., gdyż działania inwestycyjne tych podmiotów są kluczowe w walce z niską emisją.

Mając powyższe na względzie przedstawia się Radzie Miasta Nowy Targ projekt uchwały określający działania w zakresie walki ze smogiem w Nowym Targu w perspektywie do 2030 roku w odniesieniu do głównych czynników zanieczyszczeń powietrza jakim są niskosprawne i nieekologiczne media grzewcze tzw. „kopciuchy”.

BURMISTRZ

mgr Grzegorz Watycha